

Οι τελευταίες σκληρές μέρες της κατοχής στη Νιγρίτα

Τον Απρίλιο του 1944 η Γερμανία βρίσκεται σε δύσκολη θέση. Το μέτωπο στη Ρωσία έχει σπάσει και οι Ρώσοι άρχισαν την αντεπίθεση.

Στην Ελλάδα η κατάσταση δυσκολεύει και οι Γερμανοί συνεργάζονται ανοικτά πλέον με τους Ταγματασφαλίτες και όσα τμήματα της ΠΑΟ υπάρχουν στην περιοχή της Μακεδονίας. Στην Νιγρίτα υπάρχει πλέον μία μικρή διμοιρία με Γερμανούς και οι Βούλγαροι που έχουν προσκληθεί για να συμπληρωθούν οι υπηρεσίες των κατακτητών έχουν ένα τάγμα στρατού.

Την Πρωτομαγιά του 1944 η οργάνωση του Κ.Κ.Ε Νιγρίτας πληροφορείται ότι “Οι Γερμανοί θα επιτρέψουν τους Βουλγάρους στρατιώτες και τις ομάδες της ΠΑΟ να μπουν στην Νιγρίτα για να κάνουν συλλήψεις”. Ένας Έλληνας διερμηνέας δίνει την ψευδή πληροφορία “Οι Γερμανοί θα το αποτρέψουν αυτό”.

Την επόμενη μέρα το απόγευμα 2 Μαΐου χτύπησε η καμπάνα της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου και ο κήρυκας φώναζε “Όλοι οι άνδρες να παρουσιαστούν στο δεύτερο δημοτικό σχολείο για να γίνει αλλαγή των ταυτοτήτων τους”. Η εικόνα τραγική, φωνές, ουρλιαχτά, κλάμα σ’ όλες τις γειτονίες της Νιγρίτας. Οι γυναίκες τρέχουν πίσω από τους άνδρες και κλαίει. Κάποιοι προσπαθούν να φύγουν στα γύρω υψώματα, μάταια όμως, αντικρίζουν τους Βουλγάρους που έχουν περικυκλώσει την Νιγρίτα με διπλές φρουρές. Όποιος κατορθώνει να φύγει από τον κλοιό πυροβολείται. Άλλοι συλλαμβάνονται και οδηγούνται στο σχολείο. Ξυλοκοποούνται άγρια τα παλληκάρια της Νιγρίτας από τους Βουλγάρους. Και κατά τις 8 η ώρα το απόγευμα εμφανίζονται ομάδες μικρές Παοτζήδων κρατώντας γερμανικά όπλα. Παρών ο αρχηγός τους ο Παπούλιας με τα πρωτοπαλικάρα του. Δυο χαφιέδες από την Νιγρίτα προσπαθούν να βάλουν τάξη στον Πανικό που υπήρχε και άρχισε ο έλεγχος των ταυτοτήτων. Την όλη διαδικασία του ελέγχου συντονίζει ένας Γερμανός με τους συνεργάτες τους Παοτζήδες. Οι Βούλγαροι απλά έξω από την αυλή του σχολείου προσέχουν να μην δραπέτεύσει κανείς.

Συλλαμβάνουν 250 παλληκάρια τους άλλους τους αφήνουν ελεύθερους και τους φυλακίζουν στο καπνομάγαζο του Ρούντου για τρεις μέρες. Ορισμένοι που έχουν χρήματα πληρώνουν και αφήνονται ελεύθεροι. Ο Μητροπολίτης ελευθερώνει τον γιατρό Κηροπλάστη και στο τέλος της τρίτης μέρας μετά από πολύ ξύλο στις 6 του Μαΐου ήρθε Γερμανικό αμάξι από την Θεσσαλονίκη με ειδική φρουρά να πάρει τα 25 παλληκάρια της Νιγρίτας που έχουν απομείνει φυλακισμένα. Μέσα σ’ αυτούς είναι ο Μουδιώτης Λάζαρος του Θωμά, ο Σιώπης Διονύσιος του Γεωργίου, ο Μαμούτης Δήμος του Δημητρίου, ο Φακής Νικόλαος, ο Καρπουζάς Δημήτριος και ο Τσικούρας Μενέλαος.

Ο Νίκος Φακής στο ημερολόγιο του κατέγραψε : “ Μας ειδοποίησαν ότι σε 20 λεπτά να είμαστε έτοιμοι να φύγουμε. Διαδόσεις πως θα μας πάνε στο στρατόπεδο Παύλου Μελά, ή στους παοτζήδες. Ήρθε ένα γερμανικό αυτοκίνητο με φρουρούς γερμανούς που είχαν αυτόματα. Την ώρα που μας έβγαζαν από το καπνομάγαζο, να μας φορτώσουν, μαζεύτηκε κόσμος, οι γυναίκες, τα παιδιά μας, όλοι κλαίνε για τη τύχη μας. Εγώ αγκάλιασα τον γιο μου και δίνω κουράγιο στους συντρόφους ότι αφήνουμε τα παιδιά μας πίσω αντικαταστάτες να τους εκδικηθούν. Προσπάθησα να δώσω κουράγιο στην γυναίκα μου και στον κόσμο όπου κι’ αν μας πάνε δεν φοβόμαστε. Καλή λευτεριά.

Μας έφεραν ένα σημείωμα ότι στο δρόμο θα έρθει ο ΕΛΑΣ να μας ελευθερώσει.

Στο αυτοκίνητο στο τιμόνι είναι ο Παπούλιας και ένας γερμανός με αυτόματο στις γωνίες από ένας φρουρός οπλισμένος. Εμείς κανονίσαμε κοντά σε κάθε σκοπό να καθίσει από τους κρατούμενους ένα γεροδεμένο παλληκάρι, ώστε αν έρθουν οι ελασίτες να τους επιτεθούμε. Τα χέρια μας ελεύθερα, δεν μας έβαλαν χειροπέδες. Αλλά οι πονηροί μας πήγαν μέσω Σερρών στη Θεσσαλονίκη, άλλαξαν το δρόμο και έτσι βρεθήκαμε στο στρατόπεδο Παύλου Μελά. Εκεί μας έβαλαν στο κίτρινο κτίριο που είχαν για τους μελλοθάνατους.

Εκεί εκτός από τους Έλληνες ήταν και Αλβανοί, Σέρβοι, Ρώσοι και άλλοι πάρα πολύ. Κοιμόσουν και έλεγες όταν ξημερώσει θα με πάρουν για εκτέλεση ή θα ζήσω άλλη μια μέρα ; Η ζωή μας φρικτή. Δεν μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε με τους δικούς μας. Τους βλέπαμε από 50 μέτρα μακριά, από σύρμα σε σύρμα, ο καθένας να μιλάει δυνατά μαζί τους, άλλος για τα οικογενειακά, άλλοι ποιόν κερατά παοτζή θα βρουν να πληρώσουν για να μην τον σκοτώσουν. Αυτοί που φρόντιζαν για την απόλυση ήθελαν λίρες και όχι χρήματα γιατί ήταν κατοχικά χαρτιά άχρηστα.

Μας ανέκριναν 10-10 ολόγυμνους, για τον καθένα και μια κατηγορία. Ένας γερμανός στέκονταν με τον βούρδουλα στο χέρι και συνέχεια χτυπούσε. Κλάματα και αίματα. Όλοι κλαίγαμε ... αυτοί που έτρωγαν ξύλο και εμείς που περιμέναμε να μας ξυλιάσουν.

Στις 6/6/44 την ώρα που τα συμμαχικά στρατεύματα αποβιβαζόταν στις ακτές της Νορμανδίας διαβάζουμε στο βιβλίο ο φόρος του Αίματος του Βασίλη Κ Γούναρη και Πέτρου Παπαπολυβίου σελίδα 175 “εκτελέστηκαν 101 άτομα στα Διαβατά (γνωστά τότε ως Ντουντουλάρ), ως αντίποινα για αταύτιστο εκτροχιασμό τρένου και άλλες αντάρτικες επιθέσεις . Οι 98 προέρχονταν από το στρατόπεδο “Παύλου Μελά”. Οι κρατούμενοι συγκεντρώθηκαν με τη δικαιολογία της μεταφοράς τους στην Κοζάνη. Τις δραματικές σκηνές που ακλούθησαν περιγράφει και πάλι ο Γιασημακόπουλος. Στο Ληξιαρχείο

καταγράφηκαν εκατό ονόματα. Το ¼ ήταν κάτοικοι του Νομού Θεσσαλονίκης, οι υπόλοιποι ήταν όμηροι από την Ημαθία (18) Πιερία (14) Σέρρες (9) κ.α.” Στους εννέα Σερραίους είναι ο Μουδιώτης Λάζαρος του Θωμά, ο Σιώπης Διονύσης του Γεωργίου, ο Καρπουζάς Δημήτρης, ο Τσικούρας Μενέλαος και ο Μαμούτης Δήμος του Δημητρίου είναι Νιγηρινοί που είχαν μεταφερθεί μέσω Σερρών αρχές του Μαΐου. Άλλοι 6 ή 7 αφήνονται ελεύθεροι αφού πλήρωσαν λίτρα και απέμειναν φυλακισμένοι 13 Νιγηρινοί στα κίτρινα κελιά του “Παύλου Μελά”.

Τον Ιούλιο του 1944 το ΚΚΕ δίνει εντολή σε τμήμα του ΕΛΑΣ Κερδυλίων να εκτελεστεί ο Νομάρχης του Νομού Στρυμώνος Γρήγορας.

Κυριακή 30 Ιουλίου του 1944 ο Νομάρχης αποφασίζει να εκκλησιαστεί στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Διαβάζουμε στο βιβλίο μου “Όταν ο χρόνος αφηγείται” στη σελίδα 56: “Ο ΕΛΑΣ πληροφορείται την επίσκεψη του Νομάρχη στη Νιγρίτα και ετοιμάζει σχέδιο για την εκτέλεση του. Τρία παλληκάρια επιλέγονται για να τολμήσουν «το απονενοημένο αυτό διάβημα». Γίνεται κλήρωση με τρία σπιρτόξυλα (αφήγηση Παναγιώτη Φυτσιτσάκη από Σκεπαστό) και ο κλήρος με το μικρότερο σπιρτόξυλο πέφτει στον Τσιρόπουλο Αθανάσιο με το ψευδώνυμο Αθανασάρας. Η εντολή του ΕΛΑΣ είναι η απόπειρα να γίνει σε δημόσιο χώρο και να μην χρησιμοποιηθεί πολεμικό όπλο. Η Θεία Λειτουργία έχει τελειώσει στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Κόσμος παίρνει το αντίδωρο και βγαίνει στον προαύλιο χώρο κάτω από την σκιά του γεροπλάτανου. Περισσότεροι από εκατό (100) Νιγηρινοί γύρω από το Νομάρχη. Δύο νέα παιδιά, γύρω στα 25 χρονών, πλησιάζουν το Νομάρχη, ο ένας ανοίγει δρόμο και ο Αθανασάρας μπήγει γρήγορα το μαχαίρι στο στήθος του στο ύψος της καρδιάς. Κλονίζεται, μένει έκπληκτος και σωριάζεται στο έδαφος.

Ο Κυρίδης Απόστολος αφηγείται: «Ο κόσμος έχει σαστίσει, Γερμανοί δεν υπήρχαν στο χώρο της εκκλησίας και τα δυο παλικάρια βρίσκουν το χρόνο να απομακρυνθούν από το χώρο αυτό».

Διακόσια μέτρα από το χώρο εκτέλεσης του Γρήγορα το σώμα του Αθανασάρα παρέλυσε, «το αίμα ανέβηκε στο κεφάλι του» όπως λένε, και δε μπορούσε να κινηθεί. Το άλλο παλικάρι κοιτά σαστισμένο. Τότε πετάγεται ο Νικήτας Πόρναλης παίρνει τον Αθανασάρα στη πλάτη του και τους έκρυψε στον αχυρώνα του Απόστολου Τζαρτζά λίγο πιο πάνω από την εκκλησία και τους σκέπασε με άχυρο. Και έτσι τη γλίτωσαν τα παλικάρια”.

Το τι επακολούθησε μετά, το καταγράφει πολύ χαρακτηριστικά ο Χρήστος Φράγκος στο βιβλίο του “Τα χρόνια της Σιωπής” στις σελίδες 29-31:

“ Σχετικά πρωί ακόμα, και οι καμπάνες ξαφνικά χτυπούν έξαλα και άνθρωποι, δεκάδες στην αρχή, εκατοντάδες σε λίγο, στην πλειοψηφία τους γυναίκες, τρέχουν αλαφιασμένοι στους δρόμους και στις γειτονίες, στις γύρω από την εκκλησία του Αη-Γιώργη, που’ ναι κι η μητρόπολη της πόλης της Νιγρίτας.

Άλλοι να πάνε στα σπίτια τους και άλλοι να τρέχουν στα παιδιά τους που διαισθάνονταν τώρα ότι κάτι μπορούσε να τους συμβεί.

Τρέξιμο εδώ κι εκεί, αλάφιασμα, αγωνία, σύγχυση. Δεν ξέραμε τι συνέβηκε. Σε λίγο το μαντάτο έφτασε κι αστραπιαία ξαπλώθηκε σ’ όλη την πόλη. “Σκότωσαν τον Νομάρχη” έλεγαν οι φωνές.

Κι όπως αμέσως μαθεύτηκε, κάποιος νεαρός ανάρτης κατέβηκε από το βουνό και σκότωσε έξω από την εκκλησία του Άη-Γεώργη τον Νομάρχη, ενώ ταυτόχρονα ακούγονταν από τεράληδες και άλλους η διαταγή των Γερμανών κατακτητών. **“Αμέσως όλοι οι άρρενες να κατέβουν στο 26^ο Δημοτικό Σχολείο, διότι όσοι βρεθούν στα σπίτια τους θα εκτελεστούν αμέσως επί τόπου”**.

Ήταν η εποχή που τα πάντα τα πλάκωνε ο τρόμος. Η Νιγρίτα πρωτεύουσα της επαρχίας Βισαλτίας του Νομού Σερρών, με μια από τις πιο πλούσιες, σε αντιστασιακή δράση, πόλεις της Ελλάδας, στρατοκρατούνταν από αρκετούς Γερμανούς και φασίστες Βουλγάρους, που είχαν συνεργάτες τους, τους “παοτζήδες” όπως ονομάζονταν τα σώματα αυτά της περιοχής που βάση είχαν το Δημητρίτσι, κεφαλοχώρι στη δυτική περιοχή της Βισαλτίας και με αρχηγόν τους έναν ντόπιον χωρικόν, που φόρεσε την στολήν και αυτοανακηρύχθηκε “συνταγματάρχης” τον περιβόητον Παπούλια. Αυτοί οι παοτζήδες κάθε λίγο μπαίνανε στη Νιγρίτα και με φρουρές πολλών Γερμανών έψαχναν τα σπίτια αρπάζοντας ότι ήθελαν και κυρίως απαγάγοντας κάθε τόσο αγωνιστές της αντίστασης που τυχόν εγκλώβιζαν ή και άλλους που τυχόν τους υποψιάζονταν για τέτοιους, ενώ ταυτόχρονα οι Γερμανοί διέταζαν την φρουρά των Βουλγάρων φασιστών να κυκλώνουν την πόλη.

Αυτό όσες φορές το κάνανε, γινότανε ημέρα πάντοτε. Νύχτα φοβότανε να μπούνε στη Νιγρίτα παρά το ότι είχανε τους Γερμανούς και Βουλγάρους συμμάχους τους και φύλακες τους.

Έτσι έγινε κι εκείνη την Κυριακή του Ιούλη του ’44. Όλη η Νιγρίτα με τα χωριά της ανατολικής περιοχής της Βισαλτίας ζούσαν έντονα την αντίσταση, είτε ήταν οργανωμένοι ή όχι, έβλεπαν ότι το ΕΑΜ, ο ΕΛΑΣ και η ΕΠΟΝ ήταν οι μόνες (στην περιοχή μας τουλάχιστον) οργανώσεις που διεξήγαγαν μια αφάνταστη κι υπεράνθρωπη αντίσταση, με πάρα πολλά ήδη θύματα σε προσφιλή τους πρόσωπα.

Ήταν φανερό λοιπόν τώρα ότι οι Γερμανοί και οι παοτζήδες θα πιάνανε και θα εκτελούσαν εμάς τους νέους. Σε γιάφκα να κρυφτούμε ...θα ήταν ρισκάρισμα κάπως ανόητο πλέον, αφού σε προηγούμενα μπλόκα πιασαν έτσι αρκετούς. Διέξοδος επομένως το βουνό, όπου και άλλοτε καταφεύγαμε σε παρόμοιες περιπτώσεις, όσοι νομίζαμε ότι δεν θα 'πρεπε να πέσουμε στα χέρια των παοτζήδων. Έτσι και προσπαθήσαμε.

Ενώ και οι τελευταίοι κάτοικοι της πόλης κατέβαιναν από στενά δρομάκια για το σχολείο, εμείς συρόμενοι σχεδόν σε σοκάκια και τοίχο, τοίχο προσπαθούσαμε να βγούμε στα σημεία εκείνα που θα μπορούσαμε να βγούμε στο βουνό. Κι όταν φτάσαμε στις παρυφές των πρώτων υψωμάτων νοιώσαμε μεγάλη απογοήτευση, όταν γυναίκες των ακραίων εκείνων σπιτιών – καλυβιών, μας είπαν “όχι απ’ εδώ, το πιάσαν το μονοπάτι ήδη οι Βούλγαροι”. Συρθήκαμε για το άλλο πέρασμα. Μα όταν φτάσαμε, επιτέλους, εκεί, η απογοήτευση μας ήταν μεγαλύτερη, διότι ακούσαμε πάλι τα ίδια. Τώρα μάλιστα διακρίναμε τα στημένα πολυβόλα των Βουλγάρων φασιστών στραμμένα προς την έξοδο.

Οι δρόμοι τώρα βουβοί, τα σπίτια κλειστά, ψυχή καμιά στους δρόμους και θα φαινόμεν σαν τη μύγα στο γάλα αν επιχειρούσα τίποτε άλλο. Πήρα λοιπόν κι εγώ την κατηφόρα και μπήκα στη μάνδρα-περίβολο του Σχολείου. Εκεί είδα δεκάδες, εκατοντάδες άνδρες. Οι γυναίκες, μανάδες, αδελφές, παιδιά, γέροντες μεγάλης ηλικίας, κρεμασμένοι όλοι στα κάγκελα του φράκτη του Β Δημοτικού Σχολείου με βλέμμα γεμάτο έκσταση, πόνο και αφάνταστη αγωνία, βλέπουν σιωπηλοί ποιους ξεχωρίζουν για τη σίγουρη σφαγή.

Έγινε αμέσως αντιληπτό ότι εμείς οι νέοι, που με την υπόδειξη της Π.Α.Ο. (των παοτζήδων δηλαδή), ξεχώριζαν οι Γερμανοί, θα πηγαίναμε για τη σφαγή.

Ήταν οι Γερμανοί και οι αρχηγοί της Π.Α.Ο. στο τραπέζι καθισμένοι σε μια γωνιά του περιβόλου του σχολείου, και επειδή οι Γερμανοί δεν μας γνώριζαν, μας υποδείκνυαν οι Παοτζήδες.

Οι ώρες περνούσαν γεμάτες αγωνία και οι περισσότεροι, κυρίως οι μεγάλες ηλικίες, είχαν περάσει από το τραπέζι. Και όλο λιγοστεύαμε όσο μέναμε, νέοι κυρίως. Σκεφτόμουν “μπρος ποτάμι και πίσω ρέμα”. Πώς λοιπόν να πράξω; Πώς να γλυτώσω; Δεν χωρούσε αμφιβολία ότι αν περνούσα θα με κρατούσαν.

Το σχολείο φυλάγονταν καλά από την Βουλγαρική Φρουρά. Και είδα κανά δυο φορές τα αιμοβόρα βλέμματα των παοτζήδων, δυο τουλάχιστον, που πέσαν ήδη πάνω μου, σαν να μου λέγαν: όσο και να περιμένεις τελειώνουν οι κρατούμενοι, περνάνε και θα 'ρθει κι η σειρά σου και τότε θα σε φάει το σκοτάδι. Συγκρατούσα την αγωνία και την αηδία μου για αυτούς τους

συνεργάτες των Γερμανών, που θα μας στέλναν στη σφαγή επειδή αγωνιζόμαστε για την Απελευθέρωση της πατρίδας μας.”

Στο μπλόκο της 30 Ιουλίου 1944 συνελήφθησαν 100 περίπου Νιγριτινοί όλη η νεολαία της πόλης και οδηγήθηκαν στο στρατόπεδο του “Παύλου Μελά” και φυλακίστηκαν στο κίτρινο κτίριο των μελλοθάντων μαζί με τους άλλους 13 φυλακισμένους Νιγριτινούς.

Στις φυλακές η ζωή των μελλοθάντων ήταν αφόρητη. Κανείς δεν ξέρει ποιος θα είναι ο επόμενος που θα μεταφερθεί στον Γαλλικό ποταμό ή στο έκτο χιλιόμετρο της οδού Λαγκαδά. Όλοι όμως γνωρίζουν ένα αποκτηνωμένο Γερμανό λοχία ονόματι Τόνι Κράμερ για όσα πράττει στο χώρο των εκτελέσεων.

Πέμπτη 3 Αυγούστου 1944 στα καμιόνια φορτώνουν τα αδέλφια :

- 1) Νικολό Ιωάννη και
- 2) Τον Νικολό Ανδρέα
- 3) Τον Τιακούδα Γεώργιο,
- 4) Τον Χατζηπαρτάλη Στέργιο
- 5) Τον Βογιατζή Κωνσταντίνο
- 6) Τον Καλογιάννη Νικόλαο ή Χατζηκοκολιό Νικόλαο,
- 7) Τον Καραμπάση Δημήτριο,
- 8) Τον Σεβαστή Βασίλη,
- 9) Τον Παλιούρα Δημήτριο ,
- 10) Τον Ζαπρούδη Δημήτριο του Ζαπρού,
- 11) Τον Κουκουσιούρα Γεώργιο,
- 12) Τον Χατζάρα Στέργιο και
- 13) Τον Τσιτσιφιό Αντώνιο

Τους μεταφέρουν στο 6^ο χιλιόμετρο της οδού Λαγκαδά και τους εκτελούν με απλές διαδικασίες!! Τα ονόματα τους καταχωρήθηκαν στο Ληξιαρχείο Θεσσαλονίκης στο σημειωματάριο 46 και εγγραφή της 3 Αυγούστου 1944.

Την επόμενη μέρα Παρασκευή 4 Αυγούστου 1944 μεταφέρονται στον χώρο της εκτέλεσης του 6^{ου} χιλιομέτρου της Οδού Λαγκαδά γύρω στις 10 το βράδυ με το φως των προβολέων 26 κρατούμενοι και ο “μακελάρης” Τόνι Κράμερ εκτελεί και τους 26 ο ίδιος με το πιστόλι του στο κεφάλι έναν-έναν τους ομήρους. Είναι οι Νιγριτινοί :

- 1) Τιακούδας Θωμάς (αδελφός του Τιακούδα Γεωργίου που εκτελέστηκε στις 3 Αυγούστου),
- 2) Ο Συράκης Θεοχάρης,
- 3) Ο Χρήστου Χρήστος,
- 4) Ο Πάτρας Βασίλης,

- 5) Ο Καράπαλης Γεώργιος,
- 6) Ο Τζαρτζάς Βασίλης,
- 7) Ο Χατζηκοκολιός Αθανάσιος (αδελφός του Καλογιάννη Νικολάου που εκτελέστηκε στις 3 Αυγούστου)
- 8) Ο Διαβολούδας Γαρύφαλλος,
- 9) Ο Γερουσέλας Δημήτριος,
- 10) Ο Τσιμπιλής Νικόλαος,
- 11) Ο Δρυτσιώνης ή Τσιτσιώνης Χρήστος,
- 12) Ο Τζιάγκαλος Γεώργιος,
- 13) Ο Παντούσας Απόστολος,
- 14) Ο Χαχώλας Γεώργιος,
- 15) Ο Κουκουσιούρας Μιχάλης (αδελφός του Κουκουσιούρα Γεωργίου που εκτελέστηκε στις 3 Αυγούστου),
- 16) Ο Μπουσνής Μάλαμας,
- 17) Ο Φούρφουρας Αθανάσιος,
- 18) Ο Κουρέλης Στυλιανός και συγχωριανοί τους από την ευρύτερη περιοχή
- 19) Ο Παμπούκας Θεόδωρος,
- 20) Ο Ψαθόπουλος Πέτρος,
- 21) Ο Μπεκιάρης Χρήστος και
- 22) Ο Αδαμούσης Γεώργιος.

Μαζί με αυτούς προστέθηκαν η Μαρία Κατσικάτσου ή Καλλιόπη Μαράτου και δυο Αλβανίδες Αντάρτισσες.

Διαβάζουμε στο βιβλίο-ημερολόγιο του επιζήσαντα του Ναζιστικού στρατοπέδου “Παύλου Μελά” Λεωνίδα Γιασημακόπουλου όπως το επεξεργάστηκε ο Σερραίος δικηγόρος και ιστορικός Γ.Καφταντζής με τίτλο “Το Ναζιστικό στρατόπεδο Παύλου Μελά Θεσσαλονίκης 1941-1944”:

“Τα θύματα αυτά μεταφέρθηκαν δια του αυτοκινήτου-κλούβας εις τον τόπο της εκτέλεσεως παρά το 6χλμ της οδού προς Λαγκαδά ενώ με την κούρσα παρηκολούθη ο Κράμερ συνοδευόμενος από τον στρατοπεδάρχη, τον διευθυντή γλάστραν τον αρχιφύλακα Καπτανισάνον τους οποίους πήρε μαζί του για να διασκεδάσουν το θέαμα. Εξ αφηγήσεως εγνώσθη ότι η εκτέλεση έγινε την 10:30 μ.μ υπό το φως του φεγγαριού κατά τον εξής τρόπον. Οι πεταλάδες έλυναν έναν-έναν τους μελλοθάνατους, τον κατέβαζαν από το αυτοκίνητο, τον παρελάμβανε ο Κράμερ από το μπράτσο και ακουμπώντας στο κάτω μέρος του κρανίου το πιστόλι τον πυροβολούσε ενώ στεκόταν στο χέιλος του ανοιγμένου λάκκου και έπεφτε το σώμα στον λάκκο”. Σημ.* Την εκτέλεση των 26 θυμάτων έκανε προσωπικά ο τρομερός και αποκτηνωμένος δήμιος της s.d λοχίας Τόνυ Κράμερ νύχτα με φεγγάρι, προσκάλεσε δε το ανώτερο προσωπικό του στρατοπέδου να παραστεί για διασκέδαση.

Οι εγκληματίες οι αθεόφοβοι Γερμανοί ξεκλήρισαν τέσσερεις οικογένειες από τις οποίες εκτέλεσαν από δυο παλληκάρια. Οι οικογένειες, του Νικολού Δημητρίου, του Τιακούδα Γρηγόρη, του Καλογιάννη ή Κοκολιού Γεωργίου και του Κουκουσιούρα Βασιλείου έχασαν σε δυο μέρες τις μαύρες μέρες του Αυγούστου τα νιάτα των σπιτιών τους.

Η τραγωδία όμως συνεχίζεται στις 24-8-1944 σιδηροδέσμιοι βγαίνουν σε σειρά 500 Έλληνες και περπατώντας κατευθύνονταν στον Σιδηροδρομικό Σταθμό φρουρούμενοι από Ιταλούς και Γερμανούς στρατιώτες.

Ο απλός κόσμος τους χαιρετά και πολλοί μοιράζουν τσιγάρα και ψωμί. Στον σταθμό καταμετρούνται παρουσία του Ερυθρού Σταυρού. Έχουν απομείνει 460 παλληκάρια και αρκετά κορίτσια 40 είχαν δραπετεύσει. Όμως δεν άργησαν να συλληφθούν και αυτοί και να στοιβαχθούν σε κλειστά βαγόνια για να μεταφερθούν στην Γερμανία. Έξω από τα βαγόνια έγραψαν “ Έλληνες Ληστές”.

Από την Νιγρίτα μεταφέρθηκαν 31 ή 34 στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της Γερμανίας.

Τον Μάρτιο του 1945 πέθαναν στο κάτεργο του Έσσεν οι :

- 1) Τσιμπιλής Αθανάσιος του Δημητρίου
- 2) Σκεφαλές Νικηφόρος του Δημητρίου
- 3) Μπλιόκας Δημήτρης του Φώτη
- 4) Βογιατζής Νικόλαος του Αστέριου.

Τα ονόματα Νιγριτινών αιχμαλώτων που μεταφέρθηκαν στη Γερμανία στις 24-8-1944 (που συγκέντρωσα) είναι:

1. Νικόλαος Φακής
2. Δημήτριος Παπαλάς
3. Ευάγγελος Γκιλής
4. Παντούσης Παντούσας
5. Ιωάννης Μπουρέλος
6. Ελευθέριος Κούτσιας
7. Αθανάσιος Ασημώνης
8. Αθανάσιος Τζιμπιλής του Δημητρίου
9. Νικόλαος Τζορτζύπης
10. Γρηγόριος Τσιμπούκας
11. Αλέξανδρος Τσιαπάρας
12. Σαραγιώτης Τιακούδας
13. Άγγελος Καραμπάσης
14. Άγγελος Καρατσιόλας
15. Αγοραστός Βογιατζής

16. Αστέριος Πανέλας
17. Δήμος Κανακούδας
18. Μάρκος Χούνος
19. Ιωάννης Πλιάκος
20. Μιχαήλ Διαβολούδας
21. Νικόλαος Οικονομίδης
22. Αθανάσιος Φυλίππου
23. Νικηφόρος Σκεφαλής του Δημητρίου
24. Γεώργιος Μπλιόκας
25. Δημήτριος Καρακόλιος
26. Ιωάννης Παπαδόπουλος
27. Θωμάς Γκαδρής
28. Νικόλαος Καλογιάννης
29. Αχιλλέας Αρβανίτης
30. Λιντοβόης Σωτήριος
31. Μπουχέν Βόι
32. Μπλιόκας Δημήτρης του Φώτη
33. Βογιατζής Νικόλαος του Αστέριου

Αγαπητοί Νιγριτινοί σ' όλα αυτά που κατέγραψα μετά από αφηγήσεις και ερεύνα σε όσα (πολύ λίγα) βιβλία υπήρχαν κάποια στοιχεία, έκανα πιστή απεικόνιση των γεγονότων και βιωμάτων χωρίς να υπάρχει κάτι το φανταστικό. Δεν επιθυμώ να εντυπωσιάσω ή να δημιουργήσω σύγχυση σε βάρος της πραγματικότητας, απέφυγα τις υπερβολές και κατέγραψα όλες τις τραγικές στιγμές επιγραμματικά.

Η καταγραφή αυτή έχει σαν σκοπό να δημιουργήσει ένα διάλογο για όλα όσα συνέβησαν στη Νιγρίτα έτσι ώστε να μην επαναληφθούν στο μέλλον.

Πιστεύω ότι κάποιοι Νιγριτινοί θα ξεκινήσουν κάποτε να καταγράψουν την Ιστορία του τόπου τους και ίσως χρησιμοποιήσουν κάποια στοιχεία από αυτά που έχω παρουσιάσει μέχρι σήμερα.

Τσακιρίδης Παύλος

Π. Διευθυντής Γυμνασίου Νιγρίτας